

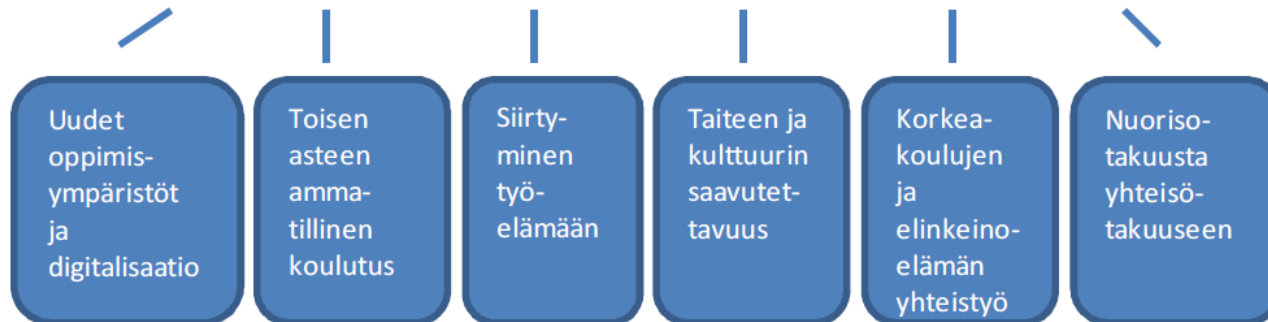
Strateginen painopiste: osaaminen ja koulutus

2025: Suomi on maa, jossa tekee mieli oppia koko ajan uutta. Suomalaisten osaamis- ja koulutustaso on noussut, mikä tukee suomalaisen yhteiskunnan uudistumista ja mahdollisuuksien tasa-arvoa. Suomi on koulutuksen, osaamisen ja modernin oppimisen kärkimaa.

Hallituskauden tavoitteet painopistealueelle:

- Oppimisympäristöjä on modernisoitu, digitalisaation ja uuden pedagogiikan mahdollisuuksia hyödynnetään oppimisessa.
- Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä on vähentynyt. Koulutuksen keskeyttäneiden määrä on laskenut.
- Koulutuksen ja työelämän välinen vuorovaikutus on lisääntynyt.
- Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laatu ja vaikuttavuus ovat kääntyneet nousuun.
- Koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyys on lisääntynyt ja koulutusviennin esteet on purettu.

Tavoitteiden toteutumista tukevat kärkihankkeet

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi (1)

- Vahvistetaan ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallista merkitystä.
- Uudistetaan koulutuksen rahoitusta ja rakenteita jatko-opintokelpoisuus säilyttäen.
- Huolehditaan alueellisesti kattavasta koulutuksesta sekä tiivistetään koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta.

osaamisperusteisuus, asiakaslähtöisyys, tuloksellisuus, tehokkuus, vaikuttavuus, laatu

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi (2)

- Poistetaan koulutuksen päällekkäisyyksiä.
- Poistetaan nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen raja-aidat ja kootaan koulutustarjonta, rahoitus ja ohjaus yhtenäiseksi kokonaisuudeksi opetus- ja kulttuuriministeriön alle.
- Tehdään ammatillisen koulutuksen rahoitus- ja ohjausjärjestelmästä yhtenäinen kokonaisuus.
- Kannustetaan koulutuksen järjestäjiä toiminnan tehostamiseen.
- Lisätään työpaikoilla tapahtuvaa oppimista.
- Uudistetaan oppisopimuskoulutusta työnantajille aiheutuvaa hallinnollista ja taloudellista taakkaa keventämällä.

Ammatillisen koulutuksen säästöt

- Investointien takuukorotus poistuu: yksikköhinnan pieneneminen leikkaa ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjien saamaa rahoitusta vuodesta 2016 lukien noin 59 milj. euroa.
- Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformilla tavoitellaan 190 milj. euron säästöä vuodesta 2017 lukien.
- Vuonna 2018 poistuu nuorten oppisopimuskoulutuksen laajentamiseen ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen lisäämiseen kohdennettava lisärahoitus (yhteensä 18,7 milj. euroa).
- Kokonaissäästö noin 248 miljoonaa euroa (+ indeksileikkaukset)

Miksi ammatillisen koulutuksen reformi tarvitaan?

- Toimintaympäristön nopea ja laajamittainen muutos
  - teknologinen kehitys: digitalisaatio, robotisaatio, massadata, keinoäly ym.
  - toimiala- ja tehtävärakenteiden muutokset
- Osaamistarpeiden muuttuminen ja kasvaminen
  - dynamiikka lisääntyy, osaaminen vanhenee nopeammin monissa tehtävissä
  - tarve jatkuvalla osaamisen uudistamiselle ja kehittämiselle kasvaa
  - asiakaskunnan tarpeet yksilöllistyvät ja eriytyvät
  - Koulutukseen käytettävissä olevat resurssit pienenevät pysyväisluonteisesti
- Työelämän ja yksilöiden tarpeisiin paremmin ja joustavammin vastaavaa koulutusta vähemmän resurssein
- Uudet ajattelu- ja toimintamallit
- Nykyisillä rakenteilla ja toimintatavoilla säästötavoitteen saavuttaminen merkitsee koulutuksen tarjonnan ja laadun merkittävää heikentymistä

Osaamisperusteinen ja asiakaslähtöinen koulutus – mitä tavoitellaan?

- nopeampaa ja joustavampaa vastaamista työ- ja elinkeinoelämän osaamistarpeisiin
- tarjontalähtöisyydestä kysyntälähtöisyyteen
- opintopolkujen rakentamista yksilön tarpeiden ja edellytysten mukaisesti ottaen huomioon työnantajan tarpeet
- joustavia, monipuolisia ja tehokkaita koulutuksen toteuttamistapoja
- koulutusprosessien ja resurssien käytön tehostamista - koulutusaikojen lyhentäminen
  - aiemmin ja eri tavoin hankitun osaamisen tunnustamisen tehostamista - keskittyminen yksilöltä puuttuvan osaamisen hankkimiseen
  - painopisteen siirtämistä osaamisen laadun varmistamiseen koulutuksen sisällön tai keston tarkastelun sijaan
- ammatillisen koulutuksen roolin vahvistamista työ- ja elinkeinoelämän kehittämisessä ja innovaatiotoiminnan tukemisessa.

Uudistukseen ei lähdetä nollapisteestä

- Ammatillinen tutkintojärjestelmä on osaamisperusteinen
- Henkilökohtaistamis- ja osaamisen tunnustamisprosessit olemassa ja käytössä
- Digitaalisuus on vahva osa ammatillista koulutusta:
  - opintopolku.fi palvelu käytössä ja edelleen kehittymässä
  - Todennetun osaamisen rekisterin valmistelu käynnissä
  - AITU –tietopalvelun valmistelu käynnissä
- Paljon osaamisperusteisia ja asiakaslähtöisiä toimintaprosesseja ja -malleja käytössä
  - Näyttötutkintojärjestelmä toiminut osaamisperusteisesti jo 20 vuotta
- Työelämäyhteydet vahvoja
- Laatusyö etenee

AM reformin toimeenpano käytännössä

- Käynnistetään ammatillisen koulutuksen lainsäädännön sekä rahoituslainsäädännön uudistaminen
  - lait voimaan 1.1.2018
  - reformi toimeenpantuna 31.12.2018
- Asetetaan laajapohjainen ohjausryhmä reformin seurantaan, tukemista ja ohjaamista varten
- Avoin prosessi: tiivis vuorovaikutus koulutuksen järjestäjien ja muiden sidosryhmien kanssa: tilaisuuksia, seminaareja, työpajoja, sähköisiä palautekanavia ym.
- Kentän aloitteet ja konkreettiset ehdotukset tervetulleita!

Nuorten aikuisten osaamisohjelman jatko

- Ohjelma päättyy vuonna 2016
- Järjestäjien varauduttava toiminnan supistumiseen jo nyt
- Resursseja jätetään häntien hoitamiseen vuosille 2017 ja 2018

- Loppukauden rahoitus
  - 2016: 37 M€
  - 2017: 15 M€
  - 2018: 5 M€